LATITUDE LAW

Gwybodfan Celf y DU - Bore Coffi 4 Ebrill 2023

Cwestiynau Cyffredin:

- Rheolau mewnfudo i ymwelwyr â’r DU a Gwaith Dros Dro
- Noddi Gweithwyr Creadigol
- Newidiadau sydd ar y gweill i reolau teithebau i ymwelwyr
- Awdurdodiadau Teithio Electronig

Ymwelwyr

Adnoddau defnyddiol:

- Rheolau Mewnfudo'r Swyddfa Gartref sy'n berthnasol i ymwelwyr: https://www.gov.uk/guidance/immigration-rules/immigration-rules-appendix-v-visitor
- Rheolau Mewnfudo sy’n cadarnhau gweithgareddau a ganiateir gan ymwelwyr: https://www.gov.uk/guidance/immigration-rules/immigration-rules-appendix-visitor-permitted-activities
- Rhestr genedlaethol o deithebau sy’n cadarnhau pa sawl cenedl sy'n gorfod sicrhau teithebau cyn teithio i Brydain am unrhyw reswm: https://www.gov.uk/guidance/immigration-rules/immigration-rules-appendix-visitor-visa-national-list
- Rhestr o wyliau didrwydded sy’n cadarnhau'r gwyliau hynny sydd wedi'u cynnwys ar hyn o bryd dan gynllun y gwyliau didrwydded: https://www.gov.uk/guidance/immigration-rules/-immigration-rules-appendix-visitor-permit-frer enghraifft-festival-list
- Canllawiau gweithwyr achos am deithebau a mewnfudo i Brydain o ran ymwelwyr: https://www.gov.uk/government/publications/visit-guidance
- Teithebau’r DU a gwybodaeth mewnfudo am Weithio â Thâl a Ganiateir: https://www.gov.uk/permitted-paid-engagement-visa
- Atodiad Rheolau Mewnfudo i Ymwelwyr: Rhestr o reolaug ŵyliau di-drwydded - Immigration Rules - Immigration Rules Appendix Visitor: Permit Free Festival List - Guidance - GOV.UK (www.gov.uk)
- Canllawiau i weithwyr achos am deithebau a mewnfudo - Ardal Deithio Gyffredin: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1061547/Common_travel_area.pdf

Cwestiynau cyffredin

Yn y cynllun Gwaith â Thâl a Ganiateir, sut mae Teithebau a Mewnfudo’r DU yn asesu a yw'r corff sy'n gwahodd yr ymwelydd yn 'sefydliad' at bwrpas y Rheolau Mewnfudo?

Mae canllawiau i weithwyr achos (ymwelwyr) Teithebau a Mewnfudo’r DU (tudalen 60) yn rhoi diffiniad eang o 'sefydliad' sef 'pob sefydliad sy'n ymwneud â gweithgareddau artistig ac adloniant.' Mae’r enghreifftiau penodol yn cynnwys orielau, cyfadrannau neu adrannau celfyddydol mewn prifysgolion, ysgolion a lleoliadau sy'n ymwneud â chynhyrchu neu lwyfannu digwyddiadau. Cadarnheir hefyd y gall asiantau a darlledwyr ym Mhrydain wahodd unigolion i ymgymryd â gwaith cyflogedig ym Mhrydain.

Pwynt arwyddocaol yng nghanllawiau Teithebau a Mewnfudo’r DU yw bod yn rhaid derbyn y sefydliad sy’n gwahodd yn un dilys. Mae hyn yn golygu y bydd yn ddefnyddiol rhoi llythyrau gwahoddiad ar bapur pennawd sy'n cynnwys manylion cofrestru gydag unrhyw gyrff cydnabod, fel y Comisiwn Elusennau.

A all ymwelydd Gwaith â Thâl a Ganiateir nad oes arno angen teithebau (er enghraifft, rhywun o'r Unol Daleithiau neu’r Undeb Ewropeaidd) fynd drwy eGate wrth gyrraedd y DU, neu oes rhaid iddo weld Swyddog Ffiniau?

Cyngor Teithebau a Mewnfudo’r DU yw y dylai ymwelwyr Gwaith â Thâl a Ganiateir sy'n cyrraedd gael pasbort wedi'i stampio wrth gyrraedd gan Swyddog Ffiniau ac osgoi defnyddio eGate: https://www.gov.uk/government/publications/coming-to-the-uk/faster-travel-through-the-uk-border. Mae’r un cyngor yn berthnasol i'r rhai sy'n cyrraedd ar gyfer aseiniadau tymor byr dan y Llwybr Gweithwyr Creadigol.

A all Ymwelwyr Arferol (nad ydynt yn rhai Gwaith â Thâl a Ganiateir ac nad ydynt yn rhai Gwyliau Didrwydded) gael eu treuliau wedi’u talu gan rywun ym Mhrydain? Beth sy'n cyfrif fel treuliau rhesymol?

Mae'r Rheolau Mewnfudo (Atodiad V, paragraff 4.2(e) a 4.3) yn cadarnhau y gall teithio, cynhaliaeth a llety ymgeisydd gael eu talu gan rywun ym Mhrydain. Rhaid cael perthynas broffesiynol neu bersonol go iawn rhwng yr ymgeisydd a'r person arall (a ddangosir yn y rhan fwyaf o achosion gan gontract ysgrifenedig) a rhaid i'r cynnig o gymorth fod am gyfnod ymweld yr ymgeisydd.

Dan ganllawiau i weithwyr achos (ymwelwyr) Teithebau a Mewnfudo (tudalennau 23 - 25), rhaid cael digon o adnoddau i gynnal yr unigolyn yn ddigonol ar gyfer hyd ei ymweliad â Phrydain. Nid oes lefel benodol, angenrheidiol i ddangos hyn na diffiniad clir o 'ddigonol'.

Ond rhaid bod talu am hedfan, gwestai, a bwyd yn dderbyniol o ystyried gofynion y rheolau, ond ni fyddai taliadau ychwanegol sy'n cynnwys teithio, cynhaliaeth na llety yn briodol a byddent yn gyfystyr â thalu, sy'n cael ei wahardd yn benodol.

A all unigolyn gyfuno Gwaith â Thâl a Ganiateir a Gwyliau Didrwydded mewn un ymweliad?

Un pwrpas sydd gan y rhai a dderbynnir at ddibenion Gwaith â Thâl a Ganiateir sef diwallu gofynion eu gwahoddiad. Lle mae'r ymwelydd Gwaith â Thâl a Ganiateir yn un sydd arno angen teitheb ac angen cael y deitheb gorfforol honno cyn teithio i Brydain, mae hyn yn amlwg. Mae gan rai nad oes arnynt eisiau teitheb at yr un pwrpas, ond yn hytrach, datganir hyn wrth y ffin (felly mae'r Teithebau a Mewnfudo'r DU yn argymell bod ymwelwyr Gwaith â Thâl a Ganiateir yn cael eu derbyn gan Swyddog Ffiniau yn hytrach na defnyddio eGate). Mae cyfuno Gwaith â Thâl a Ganiateir a Gwyliau Didrwydded felly yn groes i bolisi mewnfudo'r DU. Y cyngor fyddai i ymadael â Phrydain ar ôl y Gwaith â Thâl a Ganiateir a dychwelyd ar gyfer y Gwyliau Didrwydded.

Nid oes cyfyngiad penodol ar nifer yr ymweliadau y gall unigolyn eu gwneud â Phrydain mewn unrhyw flwyddyn. Fodd bynnag, dylai unigolion fod yn ofalus i beidio â threulio mwy na hanner eu hamser ym Mhrydain; byddai hyn yn cael ei ystyried fel sefydlu preswylfa ym Mhrydain drwy ymweld ac ni chaniateir hynny.

Beth yw'r dewis gorau lle mae sawl agwedd ar un daith (boed yn Waith â Thâl a Ganiateir, Gwyliau Didrwydded, neu ymwelydd arferol)?

Lle mae sawl agwedd ar daith ac nid yw'n ymarferol cael sawl ymweliad byr, y dewis gorau yw noddi'r unigolyn dan deitheb Gweithiwr Creadigol (Gwaith Dros Dro). Mae hwn yn ddewis mwy hirdymor gan y gall yr unigolyn ddod i Brydain am uchafswm o hyd at 12 mis, y gellir wedyn ei ymestyn.

Mae noddi Gweithiwr Creadigol (Gwaith Dros Dro) yn amlwg yn fwy cymhleth na'r cymorth llai ffurfiol a roddir i ymwelydd Gwaith â Thâl a Ganiateir. Rhaid i noddwyr wneud cais i Deithebau a Mewnfudo'r DU am drwydded noddi a bydd angen iddynt roi Tystysgrif o Nawdd i unigolion i gefnogi eu ceisiadau ffurfiol am deithebau.

Yn aml mae angen i weithwyr creadigol berfformio neu weithio mewn sawl lleoliad neu ddigwyddiad gwahanol. Os oes un noddwr ('asiant' yn enghraifft Teithebau a Mewnfudo'r DU) ac nid dim mwy na 14 diwrnod calendr rhwng pob digwyddiad, gall y noddwr gyhoeddi un Dystysgrif o Nawdd ar gyfer yr holl gyfnod ym Mhrydain. Fodd bynnag, os bydd nifer o noddwyr, er enghraifft, lleoliadau, cynhyrchwyr neu hyrwyddwyr unigol, rhaid i bob noddwr gyhoeddi Tystysgrif o Nawdd am eu sioe eu hunain. Ni ddylai'r cyfnodau o waith a nodir ar y tystysgrifau orgyffwrdd, ond gall yr unigolyn wneud cais am un deitheb ar gyfer hyd yr holl dystysgrifau. Gall teithiau fod yn gymhleth - byddem yn argymell gofyn am gyngor cyfreithiol penodol amdanynt.

Rhaid i unigolion sy'n cael eu noddi fel hyn fodloni gofynion ychwanegol, gan gynnwys tystiolaeth o arian priodol. Rhaid i'r unigolyn gael o leiaf £1,270 a oedd gydag ef am gyfnod o 28 diwrnod neu gall y noddwr 'ardystio' y gofyniad hwn. Mae hyn yn golygu bod y noddwr yn rhoi addewid y bydd, os bydd angen, gynnal a lletya'r unigolyn hyd at ddiwedd mis cyntaf ei gyflogaeth i'r swm o £1,270 o leiaf. Cadarnheir yr ardystiad hwn drwy'r Dystysgrif o Nawdd.

A all artist sy'n ymwelydd arferol ddod i Brydain os yw'n cael ei dalu gan ffynhonnell nad yw ym Mhrydain?

Mae'n bosibl i bobl nad oes arnynt angen teitheb a phobl y mae arnynt angen teitheb a delir gan ffynhonnell nad yw ym Mhrydain fynd i mewn drwy lwybr yr ymwelwyr. Mae yn ôl disgresiwn y Swyddog Ffiniau i benderfynu a yw'r artist yn ymwelydd go iawn, ac a yw'n bwriadu ymgymryd yn unig â gweithgareddau a ganiateir a restrir dan yr Atodiad Rheolau Mewnfudo: Gweithgareddau a Ganiateir dan baragraff PA 14.1. O ran y dystiolaeth o hyn, argymhellir bod yr artistiaid yn cario llythyrau/dogfennau sy'n amlinellu'r prif reswm am eu hymweliad â'r DU, yn ogystal â dyddiadau'r holl ddigwyddiadau a ffynonellau tramor yr arian a gânt ar gyfer y daith.

A all unigolion apelio os yw eu teithebau yn cael eu gwrthod, neu os gwrthodir mynediad iddynt i Brydain?

Ni chaiff y rhai sy'n gwneud cais am deithebau ymweld - neu gyrraedd y ffin a cheisio mynediad - yr hawl i apelio os gwrthodir eu cais. Caiff ymgeiswyr a noddir am deithebau neu fynediad well siawns o gael yr hawl i ofyn am Adolygiad Gweinyddol o'u gwrthodiad, ond nid proses apêl annibynnol yw hon ac mae'n ceisio cywiro dim ond y gwallau mwyaf difrifol ym mhenderfyniadau Teithebau a Mewnfudo'r DU.

Yn aml gwrthodir ymwelwyr a rhai a noddir am gyfnodau byr (er enghraifft 12 mis neu lai) am resymau goddrychol. Bydd y rhain yn anodd eu herio, yn enwedig am nad oes hawl apelio yn erbyn gwrthod teithebau ymweld neu wrthod mynediad i Brydain a'r unig opsiwn yw Adolygiad Barnwrol. Mae hwn yn asesiad annibynnol o degwch gweithdrefnol proses benderfynu Teithebau a Mewnfudo'r DU sy'n digwydd yn Uwch Dribiwnlys y Siambr Mewnfudo a Lloches ym Mhrydain. Nid apêl mohoni a chanlyniad Adolygiad Barnwrol llwyddiannus yw i Deithebau a Mewnfudo'r DU ailystyried y cais, nid rhoi teitheb neu ganiatáu mynediad. Am y rheswm hwn, ynghyd ag amser hir y broses a'r costau uchel, nid yw Adolygiad Barnwrol yn ffordd rwydd o geisio cyfiawnder.

Fodd bynnag, cam cyntaf Adolygiad Barnwrol yw gohebu â Theithebau a Mewnfudo'r DU ("llythyr protocol cyn gweithredu") a gall hyn fod yn ffordd effeithiol o herio penderfyniadau sy'n gwbl anghywir neu'n annheg. Mae'r llythyr ffurfiol hwn yn gyfle i nodi pryderon am y gwrthodiad ac i wahodd Teithebau a Mewnfudo'r DU i ailystyried eu penderfyniad cyn mynd i'r llys. Gall hyn fod yn ddewis da lle mae penderfyniad negyddol wedi codi o ragfarn, camddealltwriaeth neu gamgymeriad clir ac nid oes unrhyw opsiynau cyfreithiol eraill ar gael.

Beth yw'r broses ar gyfer mynd i Brydain drwy Iwerddon ar gyfer Gwaith â Thâl a Ganiateir?

Gall y rhai sy'n dod i Brydain drwy Iwerddon ar gyfer gwaith â thâl a ganiateir aros ym Mhrydain ar sail Erthygl 6 Caniatâd Tybiedig am hyd at fis. Mae Caniatâd Tybiedig yn ganiatâd i fynd i Brydain drwy Iwerddon heb i'ch pasbort gael ei stampio. Mae hyn oherwydd na fydd yr ymwelydd o reidrwydd yn cyfarfod â Swyddog Ffiniau wrth groesi rhwng y DU ac Iwerddon. Nid oes rhaid i ymwelwyr wneud cais am ganiatâd tybiedig. Mae caniatâd tybiedig yn dechrau o'r dyddiad y mae'r ymwelydd yn mynd i Brydain am y tro cyntaf o Iwerddon. Mae'r caniatâd tybiedig hwn yn dod i ben pan fydd yr ymwelydd yn ymadael â Phrydain.

Gwaith Dros Dro - Noddi Gweithwyr Creadigol

Adnoddau defnyddiol:

Rheolau mewnfudo	Immigration Rules, Appendix Temporary Work—Creative Worker
	Immigration Rules, Appendix Creative Worker Codes of Practice
	Immigration Rules, Appendix Finance
Canllawiau'r Swyddfa Gartref	Workers and Temporary Workers Sponsor Guidance, Sponsor a Creative Worker
	Temporary Work caseworker guidance
Offeryn gwybodaeth teithebau'r Swyddfa Gartref	Temporary Work—Creative Worker visa

Cwestiynau cyffredin

Pa mor hir mae'n ei gymryd i fod yn Noddwr cofrestredig a faint mae'n ei gostio gan gynnwys ffioedd cyfreithwyr?

Mae'r broses ymgeisio ar-lein yn ddigon syml, gan gymryd tua 30 munud. Fodd bynnag, mae'n bwysig eich bod yn darllen y gwahanol ganllawiau noddi uchod er mwyn deall eich cyfrifoldebau cyn bwrw ymlaen.

Ffi'r llywodraeth am sefydliad neu elusen fach (llai na 50 o weithwyr, a siarad yn fras) yw £536. Ar gyfer sefydliadau mwy, mae'n £1476. Mae'r drwydded yn ddilys am 4 blynedd. Mae ffioedd cyfreithwyr yn amrywio'n sylweddol.

Os gwahoddir cwmni i berfformio mewn gŵyl beth yw'r llwybr gorau i'w perfformwyr a'u staff cynorthwyol?

Lle gellir derbyn y perfformwyr yn ymwelwyr i Brydain, gall y staff technegol a chynhyrchu roi cefnogaeth ym Mhrydain ar yr amod eu bod yn mynychu'r un digwyddiad â'r perfformwyr ac yn cael eu cyflogi i weithio iddynt y tu allan i Brydain.

Lle mae gan y perfformwyr nawdd, mae'n wahanol. Gall person gael ei noddi fel Gweithiwr Creadigol os yw'n rhywun sy'n gweithio yn y diwydiant creadigol, er enghraifft; actor, dawnsiwr, cerddor neu aelod o griw ffilm. O ganlyniad, gellir noddi Gweithwyr Creadigol mewn rolau nad ydynt yn perfformio lle mae'n berthnasol i'r digwyddiad/cynhyrchiad a lle bodlonir pob gofyn arall (megis talu isafswm cyflog fel y'i gosodir gan Ecwiti, PACT neu BECTU fel y bo'n briodol).

A ellir is-gontractio gweithwyr a noddir i leoliadau eraill?

Mae canllawiau'r Swyddfa Gartref dan y teitl Noddi Gweithiwr Creadigol yn nodi'r wybodaeth ganlynol am roi Tystysgrif o Nawdd i Weithiwr Creadigol ar gyfer digwyddiadau lluosog neu olynol:

> **Rhoi Tystysgrif o Nawdd ar gyfer digwyddiadau lluosog neu olynol**
> CRW5.15. Oherwydd natur y sector creadigol, weithiau mae angen i weithwyr creadigol wneud nifer o ddigwyddiadau mewn gwahanol leoliadau. Os mai chi fydd unig noddwr y gweithiwr ym Mhrydain ac nid oes mwy nag uchafswm o 14 diwrnod rhwng pob digwyddiad (ac eithrio amser a dreulir y tu allan i Brydain) gallwch gael un Dystysgrif o Nawdd ar gyfer yr holl gyfnod. Gelwir hyn yn rhoi Tystysgrif o Nawdd ar gyfer 'sawl digwyddiad'.
>
> CRW5.16. Os bydd gan y gweithiwr fwy nag un noddwr tra bo ym Mhrydain - er enghraifft, nifer o leoliadau, cynhyrchwyr neu hyrwyddwyr – yna rhaid i bob un o'r noddwyr roi Tystysgrif o Nawdd ar gyfer ei ddigwyddiad ei hun. Lle mae hyn yn wir, ni all yr un o'r Tystysgrifau o Nawdd orgyffwrdd ac ni ddylai fod bwlch o fwy na 14 diwrnod (ac eithrio amser a dreulir y tu allan i Brydain) rhwng pob Tystysgrif o Nawdd a roddir. Gelwir hyn yn Dystysgrif ar gyfer 'digwyddiadau olynol'.

Mae'r Swyddfa Gartref yn cydnabod, oherwydd natur y sector creadigol, y gallai fod yn ofynnol i artistiaid berfformio mewn sawl digwyddiad mewn gwahanol leoliadau. Er enghraifft, lle mai dim ond un noddwr sydd gan y Gweithiwr Creadigol ac ni fydd mwy na 14 diwrnod calendr rhwng pob

digwyddiad (gan gynnwys cyfnodau ymarfer), gellir rhoi un Dystysgrif o Nawdd ar gyfer sawl digwyddiad neu ddigwyddiadau olynol.

Os bydd y Gweithiwr Creadigol yn cael ei noddi gan leoliadau unigol, neu os bydd mwy na 14 diwrnod calendr rhwng digwyddiadau, rhaid cael Tystysgrif o Nawdd ar wahân ar gyfer pob digwyddiad. Os oes mwy na 14 diwrnod rhwng digwyddiadau, rhaid i'r Gweithiwr Creadigol ymadael â Phrydain a gwneud cais am fynediad gyda'r Dystysgrif newydd o Nawdd, oni bai nad oes arno angen teitheb a bod y Dystysgrif newydd o Nawdd ar gyfer cyfnod o dri mis neu lai. Rhaid i bob Tystysgrif o Nawdd beidio â gorgyffwrdd.

Er y caniateir i'r artist gael ei noddi gan leoliadau unigol â Thystysgrif o Nawdd ar wahân, mae'n aml yn fwy ymarferol i un noddwr roi Tystysgrif o Nawdd ar gyfer ei holl gyfnod ym Mhrydain. Yn aml, bydd hwn yn cael ei rhoi gan gorff cenedlaethol sydd â'r drwydded noddi berthnasol.

Awdurdodiadau Teithio Electronig

Adnoddau defnyddiol:

- Electronic Travel Authorisation (ETA) - GOV.UK (www.gov.uk)
- Nationality and Borders Bill: Electronic Travel Authorisation factsheet - GOV.UK (www.gov.uk)

Mae'r Awdurdodiad Teithio Electronig yn ofyniad newydd a fydd ar waith, drwy gyflwyniad graddol gan ddechrau ar 15 Tachwedd 2023, i unigolion nad oes angen teithebau ar hyn o bryd cyn mynd i Brydain ar gyfer teithiau byr a hefyd Gwlad Iorddonen.

Bydd rhaid i bobl nad oes arnynt angen teithebau, dinasyddion o wledydd a all gael hepgor ar hyn o bryd deithebau electronig a dinasyddion o Wlad Iorddonen gael Awdurdodiad Teithio Electronig ar gyfer:

- Ymweld â Phrydain am hyd at chwe mis ar gyfer twristiaeth, ymweld â theulu a ffrindiau, busnes neu astudio;
- **Ymweld â Phrydain am hyd at dri mis dan gonsesiwn teithebau Gweithwyr Creadigol** a
- Teithio drwy Brydain.

Ni fydd cynllun Awdurdodiad Teithio Electronig yn berthnasol i:

- Dinasyddion y DU ac Iwerddon;
- Unigolion sydd â'r hawl i fyw ym Mhrydain
- Deiliaid teithebau'r DU presennol
- Deiliaid trwydded gweithiwr ffiniau'r Undeb Ewropeaidd ac
- Dinasyddion sy'n byw yn gyfreithiol yn Iwerddon ac sy'n mynd i Brydain o Iwerddon, Guernsey, Jersey neu Ynys Manaw

Proses gais

Bydd y cynllun yn gweithredu mewn ffordd debyg i System Electronig UDA ar gyfer Awdurdodi Teithio, lle mae'n rhaid i ddinasyddion rhai gwledydd nad oes arnynt angen teithebau i fynd i'r UDA gael caniatâd ymlaen llaw i ymweld.

Bydd ceisiadau'n cael eu gwneud ar-lein neu drwy ap yr Awdurdodiad Teithio Electronig. Rhaid i ymgeiswyr gael pasbort dilys â sglodyn, tynnu llun digidol a chofrestru eu biometreg. Nid yw cost Awdurdodiad Teithio Electronig wedi'i gyhoeddi eto. Amcangyfrifir y bydd yr amser prosesu yn dridiau gwaith, oni bai bod angen gwiriadau pellach.

Bydd Awdurdodiad Teithio Electronig yn ddilys am ddwy flynedd neu daw i ben yr un pryd â'r pasbort os yw'r pasbort yn dod i ben yn gynharach. Gellir ei ddefnyddio ar gyfer sawl ymweliad. Os yw person sy'n gofyn iddo gael Awdurdodiad Teithio Electronig yn teithio i Brydain heb un, mae'n bosibl na chaiff fynediad.

Cyflwyniad tri cham

Mae'r gofyniad i gael Awdurdodiad Teithio Electronig cyn teithio yn cael ei gyflwyno'n raddol, gan ddechrau gyda dinasyddion Catar sy'n dymuno teithio i Brydain o 15 Tachwedd 2023 ymlaen at y dibenion tymor byr uchod. O 22 Chwefror 2024 ymlaen, bydd yn berthnasol i ddinasyddion:

- Bahrain
- Gwlad Iorddonen
- Cuwait
- Oman
- Sawdi Arabia
- Emiriaethau Arabia Unedig

Bydd rhagor o wledydd yn cael eu hychwanegu at y cynllun yn ddiweddarach.